

VRNITEV FOLKLORNE DEJAVNOSTI V OSNOVNE ŠOLE

PROJEKT ROTARY KLUBA MARIBOR – LENT ETNOGRAFSKA DEDIŠČINA

DRAGICA SGERM

Šege in navade ter z njimi povezane dejavnosti niso bile nikoli same sebi namen, ampak so bile vedno povezane z življenjem človeka od njegovega rojstva do smrti, ob vsakdanjem delu in praznovanju. Predstavljajo našo dediščino, zato smo jo dolžni ohraniti rodovom, ki še prihajajo, ne pa je zapraviti, zavreči in pozabiti. Spoštovati moramo to izročilo prednikov, ki je kulturna vrednota s trajno ceno in velikim pomenom.

Prepričana sem, da z današnjim načinom življenja vse bolj opuščamo stare navade in izgubljammo vrednote bogate domače dediščine. Prav zaradi slednjega sem bila toliko bolj vesela, ko smo v šolskem letu 2009/10 prejeli ponudbo Rotary kluba Maribor – Lent, ki si je zastavil projekt *Etnografska dediščina – Folklorna dejavnost na osnovnih šolah občine Maribor*. Še nekemu torej ni vseeno, da bi šla dediščina naših prednikov v pozabo. Z načrtovanim projektom (tri srečanja, ki so se izvajala v petek popoldan in soboto) so finančno podprli organizirana izobraževanja vodij folklornih dejavnosti in glasbenikov, ki folklornike spremljajo, in pomagali pri nabavi kostumov na osnovnih šolah.

Tokrat ni ostalo le pri besedah in obljubah. Že novembra 2009 je bilo prvo srečanje vodij otroških folklornih skupin. Prijavilo se jih je 31 in toliko se jih je tudi zbralo v Zidanškovem domu na Pohorju, kjer so potekale aktivnosti.

Prvi dve srečanja je vodil Vasja Samec. Kot plesni vaditelj, predavatelj in avtor številnih odrskih postavitvev nam je predstavljal ljudsko izročilo, nas seznanjal z njegovim prirejanjem in opozarjal na stvari, ki jih moramo pri poustvarjanju upoštevati. Na srečanjih pod vodstvom gospoda Vasja smo se seznanile in usvajale plesne korake različnih plesov (čindara, rašpla, štajeriš,

Obisk predstavnikov Rotary kluba Maribor – Lent.
(Foto: Marjan Štajmec.)

zibenšrit, požugana, mlinček ali kmečki valček ...). Spoznale smo nekaj iger, ki so bile del življenja naših prednikov ali našega otroštva, in je vsekakor prav, da jih spoznajo in ohranijo tudi sedanje generacije otrok. Velik pomen srečanj sem videla v praktičnem delu, učenju. Vse udeležence seminarja se zavedamo, da plesov ne moremo učiti teoretično, ampak jih moramo znati tudi zaplesati. Kajti plesa, ki ga sami ne obvladamo, ne moremo prenašati naprej. Seznanile smo se s pripravo odrske postavitve, kar nam vsem povzroča precej težav.

Tretje srečanje, ki je bilo maja, je vodila gospa Nežka Lubej. Kot sama rada pove, se je na folklornem področju nenehno izobraževala na občinskih, področnih in republiških seminarjih. Najbolj jo mika postavljanje plesov na oder in njihovo vključevanje v prikaze šeg in navad. Seznanila nas je s primerno strokovno literaturo s področja ljudskega izročila in folklorne dejavnosti. Opozorila nas je na nekdanja praznovanja otrok, ki bi jih lahko predstavljali na odru, ni pa manjkalo praktičnih dejavnosti, ki so prispevale k temu, da smo stvari ohranile v svojem spominu. Z zanimanjem smo si ogledale folklorne kostume in prisluhnile, kaj je pomembno pri njihovi izdelavi.

Predavatelja sta nam predstavila številne plesne, otroške igre in drugo izročilo, ki ga je primerno predstavljati v otroških folklornih skupinah. Največ smo vsekakor pridobile s tem, da smo same aktivno sodelovale. Preizkusile smo se v igrah, petju in plesnih korakih.

Srečanja na Pohorju so vsem, ki smo se ga udeležile, razširila obzorje, ponudila nove oblike dela z najmlajšimi in nas ponovno opomnila, da moramo spoštovati in ohraniti kulturno dediščino, da bi ohranili vse, kar je nastalo z delovanjem človeka v našem okolju ali iz njega. Poznavanje in poustvarjanje domače kulturne dediščine je pomembno za človekov osebni razvoj, prav tako za razvoj njegove narodne zavesti, saj se z njo ukoreninja kultura lastnega naroda.

Hvala Rotary klubu Maribor – Lent, ki nam je omogočil tovrstno izobraževanje in nam obljubil finančno pomoč pri izdelavi folklornih kostumov za eno skupino.

Plesni koraki na prvem srečanju v Zidanškovem domu na Pohorju.
(Foto: Marjan Štajmec.)